

بهیله دنیای دوروبهر ئومونده دنیای دهر و ننت بگوریت، که توش بتوانیت دنیای دوروبهرت بگوریت!

بیرمورییهکانی ماتورسیکلنیت

دهر هینسر: و آلتر سالز

ناکتهر مکان: گانل گارسیا بیرنال (ئیر نیستو چ. گیقارا)،

رودریگو دلرا سیرنا (نهلیرتو)

بئ گومان "بیرمورییهکانی ماتورسیکلنیت" یه کهم فیلم نییه که سهبارت به ئیر نیستو چ. گیقارا، پارتیزان و شورشگری بهناوبانگی نامریکای

لاتین ساز کراوه، که رۆژیک له رۆژان سر و شبه خشی زورینهی جوو لانهوهکان و راپهرینه شورشگری و مارکسییهکانی جیهانی سبههم بووه و ئهمرۆ نیت پالهومانیکی میتولوگیایی و میژووبهزین و نمادینی پهیدا کردوه. پیشتریش چند فیلمیکی هولیوود له بارهی چ. گیقارا و رۆلی له شورشی کوبادا دروست کراوه، که زور بهیان لایمی گیانبازی و پالومانیتهی ئومیان دهستنیشان کردوه. بهلام و آلتر سالز دهر هینسر لایمی بهرازلی (دهر هینسر فیلمهکانی نیستگهی ناوهندی و پشتی خورمتاو) له فیلمه تازمهکی خویدا که باسی دهرانی لاهوتی چ. گیقارا، پیش دهستنیکردنی ژانی پارتیزانییه، روالهتیکیکی دیکهی نیشان دهدا که لهگهل ئهو دیمهنه تا ئاستیک ناشنا و قانبرگ توهی پینشودا به تهاوی جیاوازه.

چ. گیقارای سالز، ئهو چریکه مارکسیسته دژ به ئیمپریالیسته نییه که بۆ رزگارکردنی گهلی ههزاری ئهمریکای لاتین چهکی ههنگرتوه و شانبهشانی فیدل کاسترو له کوبادا شهر دهکات، بهلکوو خویندکاریکی پزیشکیی ئهقیپیشهیه که بهر لهوی به دوی شورشگری و خهباتهوه بنیت، له ههوسبازی دهگهریت.

به پیچوانهی چ. گیقارای بههیز و له شکانههاتوو، له باری لهشوه، کهسکی کز و لاوازه و نهخوشیی تهنگهههفسی ههیه و بهرگهی کهمترین گهرما و سهرما ناگریت.

بهم شیویه سالز دهستی داوهته سرینهوهی ئهو وینه ناشنا و ئهفسانهیی و میتولوگیاییه چ. گیقارا.

سالز چیرۆکی فیلمهکی له بیرمورییهکانی دهرهی لاهوتی ئیر نیستو چ. گیقارا (که به نیوی "بیرمورییهکانی ماتورسیکلنیت" بلأو بووتهوه) و بیرمورییهکانی دهسته برکهی، "نالبیرتو گرانادو" دهر هیناوه. که لهوی ئیر نیستوی ۲۳ سالانه به هاوریهتی نالبیرتو و ماتورسیکلکی کونهوه (نورتون ۵۰۰) سهفهریکی دوور به ئهمریکای لاتیندا، له نارژانتینهوه ههتا فینیزویللا، وه بهر خوزه ددهن.

بیرمورییهکانی ماتورسیکل فیلمیکی ریواری (Road Movie) جوان و شاعیرانهیه که له شیویه فیلمهکانی ئهمریکای شهستهکان (وهکوو ئیزی رایدر - کاری دینیس هارپر) چئ کراوه.

له ماوهی ئهم سهفهره دوور و درێژدا، کهسایهتی پالومانی فیلمهکی سالز له لایکی ههوسباز و ناسکهوه که له بنهمالیهکی دهولمهندی نارژانتینییه، دهبنته مرقیقی بهرپرس و خهمخوری خهکی ستهمدینهی ئهمریکای لاتین و زانستیکی تازه له خۆی و دنیای دوروبهریدا پهیدا دهکات.

فیلمهکه، به شیویه فیلمه جادهیهکان پره له مووزیک و روودای چاوهڕینهکراو که رئ له کهسهکانی فیلمهکه دهگرن. له ریندا لهگهل کارگهر و کانچییه مارکسییهکانی شیلی ناشنا دهبن که بۆ مافی لهدهستچوویان خهبات دهگیرن. له بهرزاییهکانی ماچویچۆی پیرودا دهگهسه سورپیستهکانی ئهمریکای لاتین و پاشماوهکانی هۆزی "ئینکا" که ژیار و کولتوره کونهکهیان نیستعمار تالانی کردوه و له نیوی بردوه. دواي بهرهوروو بوونهوه لهگهل ئهم دیمهناهدایه که چ. گیقارا له نامههکدا بۆ دایکی دهنووسیت: "نهمدزانی دنیای دوروبهری نیمهیه یان شتیکی دهر و نمانه که خهریکه دهگوردریت"

نیرنستو چ. گیفارا لهکاتی سفهرکهیدا بو نهمریکای لاتین

والتر سالز له کونفرانسی روژنامهوانیدا سهبارت به وهرگرتنی بابتهی فیلمهکهی له بیرمور بیهکانی چ. گیفارا اوه گوتوویه " له نهمریکای لاتیندا بیرمور بیه سفهری چ. گیفارا بوونه کولتوری کولت (cult). نهم پروژهبه بو من زور سرنجراکیش بوو. چونکه من سهبارت به دهور انیکی ژبانی چ. گیفارا باس دهکم که ناسراو نیبه. گهرچی نزدیک بوونموه له چ. گیفارا لهبر نهو ناخله پیروزهی که به دهوریدا کنیشر اوه زور دژواره. دهبووا پشکنینیکی زور لهم بارموه بکهین و زوریش ناگادار بین. ههر لهبر نهو پینج سالی برد ههتا نهم فیلمه تهواو کرا.

گانل کارسیا برنال، که رولی چ. گیفارا ای لهم فیلمهدا گیر اوه پهکیک له نهکتره تواناکانی سینهمای نهمریکای لاتینه که پینستر له فیلمهکانی "سهگه خوشهویستهکان" سی "نیلخاندیز و گونزالیس نیناریتو"، و "راهینانی خراپ" دا دهوری گیر اوه که "پدرو ئالمادووار" دهری هیناوه.

ههلبژاردنی نهو بهو کونهله بچووک و لاوازیهوه و نهو ویکچونه کهمهی لهگهل چ. گیفارا یاریدهی نهو ئاشناییسرینهوه دهدات که سالز دهیویت. گهرچی سالز له چیرۆکه سینهماییهکهیدا ههولی داوه خو له گیرانهوی باو دهور رابگریت، بهلام رهوتی گوران و خوناسینی چ. گیفارا ای لاو له گیرانهوه شاعیرانهکهی سالزدا هیمایهکی بهرچاو له گهشهکردنی بیر و باومری رادیکال و داریزرانی کهسایهتی شورشگیرانهی نهوی له خو گرتوه.

ساختمانی گیرانهوی فیلمهکه به تهواوی یهک خهتیبه و به پیی رهوتی کات له سفهرهکهی چ. گیفارا و یادداشتهکانی خزی و

چ. گیفارا له سالی ۱۹۶۷دا له بولیفا کوژرا.

هاور نیهکهی ههچنراوه، بهلام کهلکورگرتن له دهنگی خودی چ. گیفارا به شیوهی (Voice Over) و گونجاندنی وینهی رهشوسپیی کانچی و ماسیگر مکان لهتهک دیمهنهکانی فیلمهکهدا نهم فیلمهی دهولهمندتر کردوه. دیمهنی گوندی گولهکان پهکیک له باسترین دیمهنهکانی فیلمهکهیه. پیوهندیی چ. گیفارا لهگهل نهخوشهکان زور دوستانه و نزیک نیشان دراوه. گیفارا لهگهلیمان خواردن دمخوات، فوتیولیان لهگهل دهکات، ههلهدهپهریت و به بی ترسی نهوهی خویشی تووش ببیت، دهست به برینهکانیاندا دههینیت. گول و گولخانه کومهلکی نمادینی بچکولهیه له کیشومری گهورهی نهمریکای لاتین، که چ. گیفارا تیوری و وهرگرتنه تازه سیاسیهکانی لهوی تاقی دهکاتموه. نهو بیر له ولات- کیشومریک دهکاتموه که نیوی نهمریکای لاتین بی و نهتموهیهکی پهکرتوو پهکپارچهی تینیدا بزی و لهنیو گولهکاندا دروشمی پهکگرتنی گهلانی نهمریکای لاتین دهدا.

رهنگه گیرانهوی ژبانی چ. گیفارا به زمانی سینهمای شاعیرانه و ناباوی والتر سالز، له گوپی نهوانهنا ناخوش بیت که هیشتا له روانگی نایدولوزی و تنگهبرموه له کهسایهتی و ژبانی نهو دهورانن، بهلام سالز دیمهنیکی بهتهواوی ئینسانی و ریالیستی لهم کهسایهتیبه سیاسی و شورشگیره بهناووبانگهی میژوی سهردهم به دهستهوه دهدات.

بیرمور پهکانی ماتورسیکل نمونهیهکی گهش له شیوهی فیلمهکانی جادهبیبه و بهر ههمیکی سینهمای ئامریکای لاتینه که له بیر ناچیتموه. فیلمیک که نافهرینیک دههینیت.

وهرگیراو له سایتی BBC
وهرگیران بو کوردی: تهیفور